

## Työsuhdepyöräedun käyttöönotto

Yttk 13.03.2023 § 11

Valmistelija

Hallintojohtaja Kari Kankaanranta, puh. 044 422 4020

Euran kunnassa valmisteltiin jo keväällä 2021 työsuhdepyöräetuuden käyttöönottoa. Valmistelu käynnistettiin muun muassa aiheeseen liittyvän henkilöstöaloitteen myötä. Keväällä 2021 järjestettiin myös koko henkilöstölle kysely, kuinka moni olisi kiinnostunut ottamaan kyseisen etuuden käyttöön. Kiinnostuneita oli paljon. Valmistelu keskeytyi, koska verottajan kannanotto työeläkevakuutusmaksujen osalta muutti kustannusvaikutuksia etenkin työnantajan osalta. Sittenkin koronaviruspandemian jatkuminen ja tieto perusturvapalveluiden henkilöstön siirtymisestä pois kunnasta on lykännyt etuuden käyttöönoton uudelleen valmistelua.

Työnantajan työntekijälleen antama enintään 1 200 euron arvoinen polkupyöräetu on verovapaata tuloa (TVL 64 §:n 4 momentti). Polkupyöräetu on työntekijäkohtainen etu. Työntekijälle syntyy polkupyöräetu, kun työnantaja antaa omistamansa tai leasingsopimuksella hankkimansa polkupyörän työntekijän henkilökohtaiseen käyttöön tai muulla vastaavalla tavalla järjestää työntekijälle polkupyörän käyttöoikeuden vapaa-ajalla.

Polkupyöräedun arvo määräytyy käyvän arvon periaatteen mukaisesti. Jos työnantaja hankkii työsuhdepolkupyörän esimerkiksi leasingsopimuksella, polkupyöräedun arvo on työnantajalle aiheutuva kustannus eli käytännössä leasingmaksu vähennettynä leasingyhtiölle maksetuilla toimisto- ja käsittelykuluilla. Polkupyöräedun arvo lasketaan työnantajan leasingmaksun perusteella myös silloin, kun työntekijä maksaa osan leasingmaksusta tai käsirahan suoraan leasingyhtiölle. Jos työntekijä maksaa osan leasingmaksusta työnantajalle, polkupyöräedun määrä on työnantajan leasingyhtiölle maksama määrä vähennettynä työntekijän työnantajalle maksamalla määrä.

Alustavan tiedon mukaan polkupyöräetu voidaan antaa eri tavoin eikä edun järjestämistavalla ole vaikutusta polkupyöräedun verovapauteen. Työnantaja voi ensinnäkin antaa työntekijälle polkupyöräedun palkanlisänä. Tällöin ainoastaan polkupyöräedun verovapaan tulon ylittävä määrä lisätään bruttopalkkaan veronalaisena luontoisetuna.

- Työntekijän rahapalkka on 3 500 euroa/kk. Tämän lisäksi työnantaja antaa työntekijälle polkupyöräedun, jonka arvo on 100 euroa/kk (1 200 euroa/vuosi). Työntekijälle annettu polkupyöräetu on kokonaan verovapaata tuloa eikä sillä ole vaikutusta työntekijän veronalaiseen palkkaan.

Työnantaja voi tarjota polkupyöräedun myös siten, että työntekijän kanssa sovitaan polkupyöräedun sisältyvän hänen palkkaansa. Tällöin polkupyöräedun verovapaan tulon määrällä on vaikutusta työntekijän veronalaiseen palkkaan.

- Työntekijän bruttopalkka on 3 500 euroa/kk. Työntekijä ja työnantaja sopivat, että työntekijä saa polkupyöräedun 100 euroa/kk (1 200 euroa/vuosi), ja että polkupyöräetu sisältyy hänen bruttopalkkaansa.

Koska polkupyöräetu on verovapaata tuloa 1 200 euroon saakka, työntekijälle annettu 1 200 euron polkupyöräetu on kokonaan verovapaata tuloa ja pienentää työntekijän veronalaista bruttopalkkaa 3 400 euroon/kk.

Kuntatyönantajilta 2.3.2023 saadun tiedon mukaan KT keskustelee polkupyöräedusta ja sen mahdollisista toteutustavoista parhaillaan järjestöjen kanssa, mutta keskustelut ovat vielä kesken. Asiasta tiedotetaan lisää, kun asiassa on saatu ratkaisu.

Sarastia Oy on valmistellut ja käynnistänyt yhteishankinnan, jonka kohteena on työsuhdepolkupyörien ja -sähköpolkupyörien leasingpalvelu, joka mahdollistaa työsuhdepolkupyöräedun hyödyntämisen sopimukseen sitoutuneiden asiakkaiden henkilöstölle. Leasingpalvelu sisältää leasingrahoituksen ja työsuhdepyöräpalvelun hallinnoinnin kokonaisuutena.

Kuntatyönantajien ja järjestöjen neuvotteluiden keskeneräisyydestä huolimatta Euran kunta on ilmoittautunut hankintaan optioasiakkaaksi. Optioasiakkuus mahdollistaa sitoutumisen hankintaan sopimuskauden aikana. Tavoiteaikatauluna on julkaista kilpailutus helmikuun alkupuolella ja saada sopimukset voimaan huhtikuun/toukokuun alkupuolen aikana.

Leasing-palvelun hinta on alustavan selvityksen mukaan työnantajalla noin 10–15 euroa / pyörä / kuukausi. Euran kunnan pyynnöstä Sarastia on Kuntaliitosta tiedustellut, miten he tulkitsevat työsuhdepyörien osalta hankinnan arvon määräytymistä. Kuntaliiton näkemyksen mukaisesti arvioituun arvoon lasketaan mukaan myös koko pyörän hinta + muut kulut, eli pyörän hankintahinta sekä toimisto- ja käsittelykulut. Oikeuskäytäntöä asiasta ei ole.

Esittelijä	Hallintojohtaja Kari Kankaanranta
Päätösehdotus	Yhteistyötoimikunta merkitsee työsuhdepolkupyöräedun käyttöönoton tiedoksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Yttk 26.05.2023 § 19

Valmistelija Hallintojohtaja Kari Kankaanranta, puh. 044 422 4020

Kuntatyönantajat antoivat 23.5.2023 yleiskirjeen (19/2023) luontoisetuna annettavan polkupyöräedun vaikutuksesta palkkaan.

Kunta-alan ja hyvinvointialan virka- ja työehtosopimukset eivät sisällä erikseen määräystä siitä, millä tavoin luontoisetuna annettava polkupyöräetu vaikuttaa työntekijän/viranhaltijan palkkaan. Sopijaosapuolten yhteinen kanta on, että luontoisetuna annettavan polkupyörän osalta toimitaan samalla tavoin kuin luontoisetuna annettavan työsuhdematkalipun kohdalla kaikilla sopimusaloilla, lukuun ottamatta TTES-sopimusta.

Ohjeistus koskee kunta- ja hyvinvointialan virka- ja työehtosopimuksia, lukuun ottamatta TTES-sopimusta. Tulkinta polkupyöräedusta tulee voimaan 2.5.2023. Mahdolliset aiemmin tehdyt paikalliset virka- ja

työehtosopimukset ovat voimassa sovitun mukaisesti ja uusia paikallisia virka- ja työehtosopimuksia voi tarpeen mukaan tehdä.

Luontoisedut, kuten työsuhdematkalippu myönnetään usein ns. kollektiivisena etuna, jonka käytöstä ja käytön ehdoista ei erikseen sovita kunkin työntekijän/viranhaltijan kanssa. Työntekijä/viranhaltija päättää, ottaako tarjotun luontoisedun käyttöön vaiko ei. Luontoisedulla ei ole vaikutusta tehtäväkohtaiseen palkkaan. Työntekijälle/viranhaltijalle luontoisetuna annettun polkupyöräedun arvo on kuitenkin määriteltävä. Polkupyöräetua myönnettäessä työntekijälle/viranhaltijalle on tärkeää kertoa,

- onko kysymys määräaikaisesta vai toistaiseksi voimassa olevasta edusta,
- missä tilanteissa etu voidaan poistaa tai työntekijä/viranhaltija voi sen lopettaa ja
- ettei poistettua etua kompensoida muulla tavoin, jollei työnantaja ole etua myöntäessään muuta tarkoittanut tai muuta sovittu.

Työntekijän/viranhaltijan kanssa voidaan sopia, että polkupyöräetu on osa tehtäväkohtaista palkkaa (kts. esimerkiksi KVTES 2 luvun 7 § ja SOTE-sopimus 2 luvun 7 § soveltamisohje). Jos näin sovitaan, on tarkoin huolehdittava siitä, että tehtäväkohtaiset palkat ovat oikeassa suhteessa toisiinsa huomioiden polkupyöräetu.

Tehtäväkohtaisen palkan ja luontoisedun arvon yhteenlaskettu määrä huomioidaan tehtäväkohtaisena palkkana esimerkiksi tarkasteltaessa palkkakustannuksia tai tehtäessä sopimuskorotuksia.

Luontoisedun arvon ja tehtäväkohtaisen palkan yhteenlaskettu määrä ei saa mennä alle sovellettavan palkkahinnoittelukohdan peruspalkkatason. Suositeltavaa on, että rahapalkka olisi vähintään peruspalkan suuruinen. Jos työnantaja antaa polkupyörän työntekijän/viranhaltijan omistukseen, kyse ei ole tässä tarkoitettusta luontoisetuna annettavasta polkupyörästä. Polkupyöräedun arvo vaikuttaa siihen, miten sitä verotetaan. Verottajan ohjeen/tulkinnan mukaan työsuhdematkalipun ja polkupyöräedun verovapaa enimmäismäärä on vuonna 2023 yhteensä 3.400,00 euroa vuodessa. Polkupyöräedun verovapaaosuus vuonna 2023 voi olla enintään 1.200,00 euroa.

Sarastian työsuhdepyöräpalvelun yhteishankinta, johon Euran kunta on ilmoittautunut optioasiakkaaksi

Hankinnasta tehtiin hankintapäätös, jonka valitusaika päättyi 9.5. Sopimuskausi käynnistyi 15.5.2023 ja se jatkuu 14.5.2027. Palvelunkäyttäjän leasingkausi voi jatkua, vaikka Tilaajan ja Palveluntuottajan välinen sopimuskausi päättyisi. Yksittäisen Palvelunkäyttäjän leasingsopimuksen sopimusaika voi olla korkeintaan 48 kk.

Hankintapäätös tehtiin Oomi Oy:n kanssa. Alihankkijana toimiva Vapaus Bikes Finland Oy vastaa sopimusaikana palvelun operoinnista: Asiakaspalvelu työntekijöille, pyöräportaalin ylläpito, tilausten käsittely, kumppaniliikkeet ja laskutus. Työsuhde-edun piiriin kuuluvat polkupyörät ja sähköpyörät. Palveluntuottaja vastaa kaikesta pyörien hankintaan ja hallinnointiin liittyvästä työstä koko leasingsopimuksen ajan. Palvelun kustannuksissa Tilaaja vastaa leasingpalvelun hallinnointimaksusta ja työsuhdepyörän leasingmaksu (vuokrauskustannus) vähennetään kokonaan tai osittain Palvelunkäyttäjän palkasta. Hankittavien

työsuhdepyörien hankintahintakatto on 4000 euroa. Työsuhdepolkupyörän leasingmaksu pitää sisällään polkupyörien lisäksi vakuutuksen ja mahdolliset huollot ja lisävarusteet. Palvelunkäyttäjä voi sisällyttää

leasingiin valitsemiaan, verottajan polkupyöraetuuksiin hyväksymiä varusteita. Valitut lisävarusteet vaikuttavat verotusarvoon ja varusteiden arvo lisätään pyörän hankintahintaan. Palveluntuottaja valvoo Tilaajan puolesta, ettei leasingiin sisällytetä muita, kuin verottajan hyväksymiä lisävarusteita. Palvelunkäyttäjä voi valita itse, haluaako sisällyttää huoltobudjettia pyörän hankintahintaan ja mikä on mahdollisen huoltobudjetin määrän. Palvelunkäyttäjä maksaa itse huoltobudjetin ylittävän osuuden. Mikäli Palvelunkäyttäjä ei halua sisällyttää huoltobudjettia pyörän hankintahintaan, voidaan ennalta arvaamattomat huollot sisällyttää sopimukseen kesken sopimuskauden, mikäli tämä on Palveluntuottajan palvelumallin mukaan mahdollista. Palvelunkäyttäjä voi halutessaan myös huoltaa pyörän itse tai maksaa pyörän huoltokustannukset itse pyöräedun ulkopuolella. Pyörä on mahdollista huollattaa eri liikkeessä kuin mistä pyörä on alun perin hankittu ja huoltoliikkeitä ei ole palveluntuottajan puolesta rajoitettu. Leasing-sopimuksen vuokraus voi alkaa kuun alusta tai kesken kalenterikuukauden. Mikäli Palvelunkäyttäjä saa polkupyöräedun kesken kalenterikuukauden, lasketaan ensin koko kuukauden edun määrä, joka jaetaan arvolla 30,33 ja kerrotaan pyörän käytettävissäolopäivillä. Palvelunkäyttäjän leasingkausi voi jatkua, vaikka Tilaajan ja Palveluntuottajan välinen palveluhankintasopimus päättyisi. Leasingpalvelun kesto riippuu polkupyörän hankintahinnasta. Palvelunkäyttäjä voi myös vaikuttaa leasing-sopimuksen kestoon sopimusaikaa pidentävästi siten, että sopimusaika voi olla maksimissaan 48 kk.

Mikäli Palvelunkäyttäjän työsuhde Tilaajaan päättyy leasing-sopimuksen voimassaoloaikana, voidaan leasing-sopimus siirtää Tilaajan organisaation sisällä toiselle Palvelunkäyttäjälle tai Palvelunkäyttäjä voi siirtää pyörän uudelle työnantajalleen ilman lisämaksua, mikäli tämä on uuden työnantajan puolesta mahdollista.

Työsuhdepyöräkohtaisen leasing-sopimuksen päättymisen jälkeen palvelunkäyttäjä voi lunastaa kyseisen leasingkohteen sen jäännösarvon mukaisella hinnalla. Jäännösarvon suuruus voi olla korkeintaan 20 % pyörän hankintahinnasta (alv 24 %). Palvelunkäyttäjä voi myös lunastaa leasingkohteen itselleen missä vaiheessa sopimuskautta tahansa. Lunastushinnan tai sen muodostumisen perusteet on oltava pyöräkohtaisesti palvelunkäyttäjän saatavilla ennen leasingkauteen sitoutumista. Jokaisella pyörällä tulee olla oma lunastustaulukko, jossa on näkyvillä senhetkinen lunastushinta. Jos työsuhde-edun saaja päättää olla lunastamatta pyörää itselleen sopimuskauden päättyessä, pitää pyörä voida palauttaa palveluntuottajalle.

Toimisto- ja käsittelykulu on 12,50 €/kk/pyörä (sis. alv 24 %).

Esityslistan oheismateriaalina on luottamuksellisia sopimusreferaatti, hinnasto, palvelukuvaus ja luonnos työsuhdepyöräohjeeksi.

Palvelun käyttöönotto lanseerataan henkilöstölle erikseen. Paikalliselta Teams Sportia yritykseltä on mahdollisuus hankkia työsuhdepyörä.

Euran kunnan työsuhdepyörän käyttöönoton linjaukset

- Työsuhdepyörää koskeva luontoisetu on voimassa aikaisintaan 1.7.2023 lukien. Työnantajalla on oikeus päättää edun tarjoamisesta sekä tarkastella käytäntöjä ja ohjetta tarpeen mukaan.
- Oikeus polkupyöräetuu on vakituisilla ja määräaikaisilla työntekijöillä koeajan jälkeen. Määräaikaisilla työntekijöillä leasingaika voi olla korkeintaan työsuhteen määräajan mittainen.
- Työsuhdepyörä on tarkoitettu työntekijän henkilökohtaiseen käyttöön sekä työ- että vapaa-ajalla. Pyörän käyttäjä noudattaa ajaessaan tieliikennelakia, ja kiinnittää erityistä huomiota lakisääteisten turvavarusteiden käyttöön.
- Työsuhdepyörä on verovapaa luontoisetu, joka on osa työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa. Työsuhdepyörän verotusarvo sisällytetään työntekijän kuukausittaiseen tehtäväkohtaiseen palkkaan ja henkilön rahapalkka alenee vastaavasti luontoisedun verotusarvon verran (kokonaispalkka pysyy ennallaan). Vuonna 2023 verotusarvo on verovapaata tuloa enimmillään 100 €/kk eli 1200 €/vuosi.
- Työnantajan määrittelemä verotusarvo pyöräpaketille on 100 €/kk. Leasingkauden pituus määrittyy pyöräpaketin hinnan perusteella.
- Työntekijä valtuuttaa työnantajan perimään työsuhdepyörän verotusarvon palkastaan, sekä sitoutuu vastaamaan pyöräedusta koituvista kustannuksista
- Työnantajan kustannusvastuu työsuhdepyörään liittyen rajoittuu palveluntarjoajan polkupyöräkohtaiseen kuukausittaiseen toimistomaksuun
- Työnantajalla on tarpeen niin vaatiessa oikeus pidättää myös muut työntekijän työsuhdepyörän käytöstä aiheutuneet mahdolliset avoinna olevat maksut suoraan työntekijän palkasta
- Työsuhdepyörälle lasketaan leasingsopimuksen kesto automaattisesti valitun pyöräpaketin (pyörä, huolto, varusteet, mahdolliset toimituskulut ja lisäpalvelut) hintaan perustuen. Leasingkauden kesto voi olla 6kk-48kk
- Pyörän leasingkauden päättyessä työntekijä palauttaa työsuhdepyörän ja varusteet. Pyörän palauttaminen kesken leasingkauden on mahdollista palautusmaksua vastaan
- Työntekijällä on oikeus lunastaa työsuhdepyörä itselleen leasingsopimuksen päättyessä 5 % jäännösarvolla. Lunastaminen kesken leasingkauden on myös mahdollista
- Työntekijän työsuhteen päättyessä kesken leasingsopimuskauden, voidaan soveltaa seuraavia vaihtoehtoja:
  - o Työsuhdepyörän leasingsopimus puretaan palautusmaksua vastaan;
  - o Työsuhdepyörän leasingsopimus siirretään työntekijän toimesta uudelle työnantajalle;
  - o Työsuhdepyörän leasingsopimus siirretään työntekijän toimesta uudelle työntekijälle
  - o Työntekijä lunastaa työsuhdepyörän leasingsopimuksen purkamishetken mukaisella hinnalla
- Mikäli työntekijän työsuhde irtisanotaan tai se puretaan työnantajasta johtuvista syistä, vastaa työnantaja leasingsopimuksen päättämisestä aiheutuneista kustannuksista kokonaisuudessaan, mikäli työntekijä ei lunasta pyörää itselleen.
- Mikäli palkanmaksu keskeytyy työsuhteen aikana työsuhdepyörän leasingsopimuksen voimassaollessa, ei työntekijällä pääsääntöisesti ole oikeutta työsuhdepyörään palkanmaksun keskeytyksen aikana. Työntekijän palkanmaksun keskeytyessä hetkellisesti (maksimissaan 3 kuukautta), voidaan työntekijän ja

työnantajan välillä kuitenkin erikseen sopien päätyä siihen, että työsuhdepyörä säilyy työntekijän hallinnassa ja työnantaja vastaa pyörän leasingmaksuista keskeytyksen ajan siten, että kertyneet

leasingmaksut peritään työntekijältä takautuvasti takaisin palkanmaksun taas jatkuessa.

- Jos palkanmaksu keskeytyy pidemmäksi aikaa tai muutoin erikseen sovitaan, menetellään samalla tavoin kuin työsuhteen päättyessä.

Esittelijä	Hallintojohtaja Kari Kankaanranta
Päätösehdotus	Yhteistyötoimikunta merkitsee asian tiedoksi ja esittää kunnanhallitukselle, että Euran kunta ottaa käyttöön työsuhdepyöräedun edellä olevien linjausten mukaisesti sekä Euran kunta liittyy Sarastian yhteishankintaan koskien työsuhdepyörien hankintaa.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti sillä tarkennuksella, että luontoisetu on voimassa aikaisintaan 1.7.2023 lukien.

Khall 05.06.2023 § 185  
118/01.02.03/2023

Esittelijä	Kunnanjohtaja Juha Majalahti
Päätösehdotus	Euran kunta ottaa käyttöön työsuhdepyöräedun edellä olevien linjausten mukaisesti. Lisäksi Euran kunta liittyy Sarastian yhteishankintaan koskien työsuhdepyörien hankintaa.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.